

**Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie
26-300 Opoczno, Pl. Kościuszki 9**

Sekretariat / Dyrektor: tel. 44 755-23-29, fax: 44 755-23-29
NIP: 768-12-64-323 REGON: 000307218
www.psse.opoczno.pl e-mail: psse.opoczno@pis.gov.pl

URZĄD MIEJSKI w Opocznie
BIURO OBSŁUGI OBYWATELI

Wpłynęło
dnia 10. 10. 2019

Ilość zał. L.p.dz. 24938
Podpis Opoczno 07.10.2019 r.

PSSE –Dyr.072/15 /19

Urząd Miejski w Opocznie
Biuro Rady Miejskiej
ul. Staromiejska 6
26-300 Opoczno

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie w odpowiedzi na pismo z dnia 09.09.2019 r., znak: OG.BR.033.116.2019, przesyła materiały dotyczące stanu sanitarnego, ilości zachorowań, higieny oraz promocji zdrowia za III kwartały 2019 roku.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
mgr Marianna Rozej
Specjalista w zakresie higieny
Specjalista zdrowia publicznego

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi wymienione powyżej działania na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2019r., poz.59) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019 r., poz.1239 z późn.zm.) i rozporządzenia Ministra Zdrowia z 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U z 2018 r., poz.753). Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie obejmuje swoim nadzorem miasto Opoczno i Drzewicę oraz gminy: Opoczno, Drzewica, Białaczów, Mniszków, Paradyż, Poświętne, Sławno i Żarnów .

Sekcja Nadzoru Epidemiologii PSSE w Opocznie prowadzi nadzór nad 77 obiektami służby zdrowia. Nadzór prowadzony jest w niepublicznych podmiotach leczniczych, poradniach, przychodniach, gabinetach szkolnych, prywatnych gabinetach lekarskich oraz w innych podmiotach leczniczych. Wszystkie obiekty spełniają normy sanitarne.

We wszystkich nadzorowanych obiektach prowadzone są zabiegi dezynfekcji oraz sterylizacji zgodnie z wymaganymi procedurami, środkami dezynfekcyjnymi dopuszczonymi do stosowania w zakładach opieki zdrowotnej. W trosce o bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego stosuje się rotację środków dezynfekcyjnych, wybierając preparaty o szerokim spektrum. Prawidłowo realizowana dezynfekcja i sterylizacja pełni ogromną rolę w profilaktyce prewencji zakażeń powstałych podczas realizacji świadczeń zdrowotnych. Wiele z nadzorowanych gabinetów lekarskich i gabinetów zabiegowych stosuje sprzęt jednorazowy oraz jednorazową bieliznę. Odpady medyczne w miejscu ich wytwarzania są gromadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Odpady medyczne na naszym terenie odbierane są specjalistycznym pojazdem przez dwie firmy utylizacyjne, wg ustalonego harmonogramu.

Sekcja Nadzoru Epidemiologii współpracuje z Zespołem i Komitetem Kontroli Zakażeń Szpitalnych Szpitala Powiatowego w Opocznie w ramach monitorowania ognisk epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz monitorowania czynników alarmowych. W 2019r. – trzy kwartały, nie zgłoszono ogniska epidemicznego z SP ZOZ Szpital Powiatowy w Opocznie.

Szczepienia ochronne.

Sekcja Nadzoru Epidemiologii prowadzi nadzór nad wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży. Preparaty szczepionkowe przywożone są z magazynu WSSE w Łodzi do PSSE w Opocznie zgodnie z harmonogramem i odbierane są przez podmioty lecznicze. Prowadzony jest elektroniczny system nadzoru nad stanami magazynowymi i dystrybucją szczepionek oraz bieżący monitoring temperatury przechowywania preparatów szczepionkowych. Na terenie powiatu wg roczników i wykazu chorób przeciwko którym wykonuje się szczepienia od kilku lat utrzymuje się wysoki poziom wszczepialności. W ostatnich latach odnotowano przypadki osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, niektóre osoby np. ze względów zdrowotnych otrzymują skierowania do poradni specjalistycznej, gdzie mają ustalony indywidualny tok postępowania. Sekcja Nadzoru Epidemiologii współpracuje z punktami szczepień m.in. zaopatrując je w program szczepień ochronnych obowiązujący w danym roku oraz materiały i pisma niezbędne do wykonywania szczepień. Ponadto PSSE w Opocznie prowadzi akcje edukacyjne, w celu zwiększenia świadomości społecznej w zakresie szczepień ochronnych, np. tzw. Tydzień Szczepień.

Monitoring zachorowań

Sekcja Nadzoru Epidemiologii PSSE w Opocznie monitoruje na bieżąco zachorowania na choroby zakaźne. PSSE w Opocznie prowadzi rejestr zachorowań w ogólnopolskich systemach: SRWE – System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych, ROE- Rejestr Ognisk Epidemicznych oraz CSIOZ- System Monitorowania Zagrożeń E-Zdrowie. PSSE w Opocznie monitoruje zachorowania na grypę poprzez codzienne meldunki, które napływają z placówek medycznych oraz prowadzony jest monitoring grypy w systemie SENTINEL. System ten działa w ramach Europejskiej Sieci Nadzoru nad Grypą (EISN), a dane są zbierane za pomocą internetowej bazy danych (TESSy). W I połowie 2019r. odnotowano na terenie powiatu opoczyńskiego 1058 zachorowań na grypę.

W trzech kwartałach 2019 r. zarejestrowano 5 zachorowań na gruźlicę (w tym -1 miasto Opoczno, 2- Gmina Opoczno). Wszystkie osoby chore na gruźlicę oraz ich najbliższe

otoczenie pozostają pod ścisłą opieką Poradni Chorób Płuc i Gruźlicy w Opocznie. Od 2016 roku chorzy są kierowani na leczenie szpitalne poza teren Opoczna, w związku z likwidacją Oddziału Chorób Płuc w SP ZOZ w Opocznie.

Gruźlica jest chorobą zakaźną, szerzącą się drogą kropelkową, rzadziej pokarmową lub przez uszkodzoną skórę. W profilaktyce bardzo ważne jest stosowanie szczepień ochronnych u dzieci oraz leczenie osób zakażonych, często są to osoby starsze i z obniżoną odpornością.

Sekcja Nadzoru Epidemiologii rejestruje zbiorowe zatrucia pokarmowe. Od 2010 do chwili obecnej nie zarejestrowano przypadków zbiorowego zatrucia pokarmowego, co zapewne potwierdza skuteczność prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną nadzoru nad żywnością zbiorową.

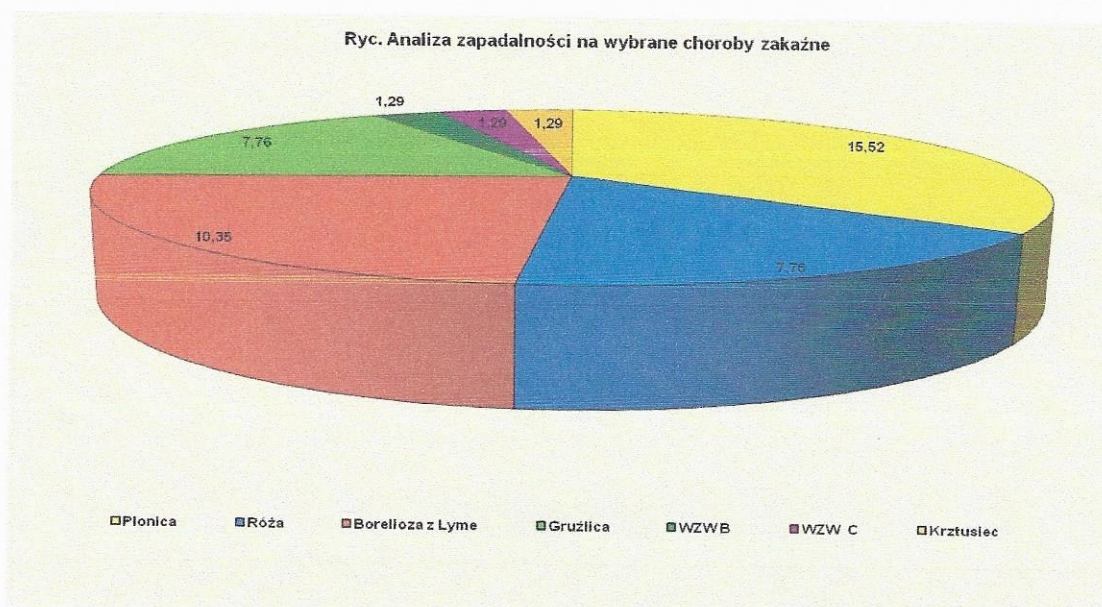
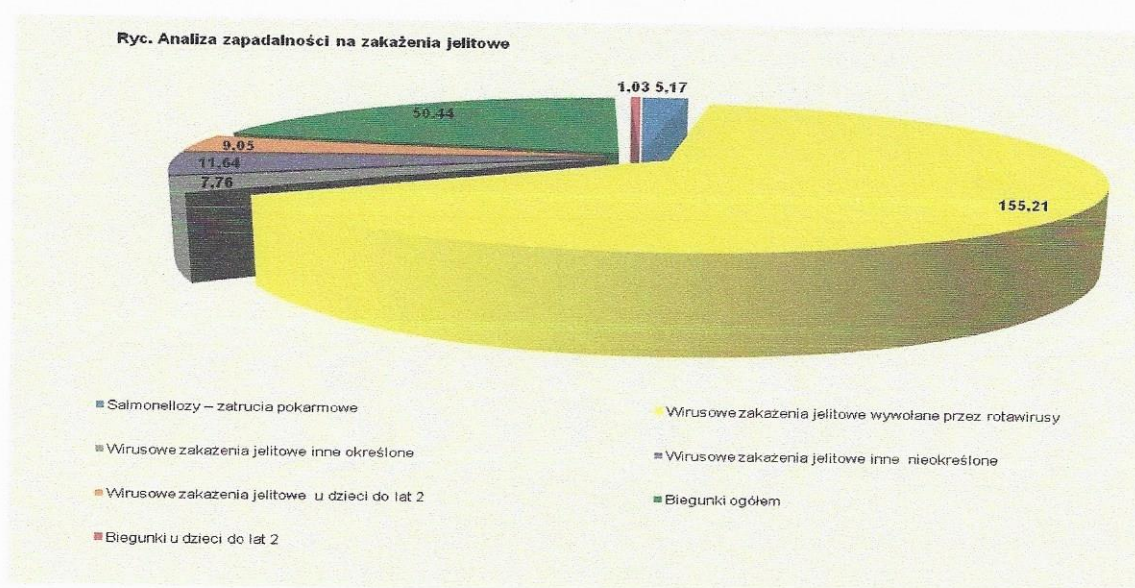
PSSE w Opocznie prowadzi nadzór epidemiologiczny nad osobami zakażonymi pałeczkami Salmonella. W 2019 r. (trzy kwartały) zarejestrowano 4 zachorowania na Salmonellozę w powiecie opoczyńskim (w tym w Mieście i Gminie Opoczno – 0 przypadków). PSSE w Opocznie jest próbobiorcą badań w kierunku Salmonella, a badania są wykonywane w laboratorium PSSE w Piotrkowie Trybunalskim. W I półroczu 2019 r. przyjęto do badań laboratoryjnych 1004 próby. Salmonelloza to choroba wywołana pałeczkami Salmonella, która powoduje nieżyty żołądkowo-jelitowe. Choroba jest niebezpieczna dla niemowląt i małych dzieci oraz osób starszych i z obniżoną odpornością, ponieważ może doprowadzić do odwodnienia i zakażeń układowych o cięższym przebiegu. Do zakażenia pierwotnego lub wtórnego najczęściej dochodzi poprzez żywność, zatem bardzo ważne jest przestrzeganie zasad higieny podczas produkcji i przerobu żywności. Do zakażenia może dochodzić także w szczególnych warunkach np. w szpitalach lub zakładach opieki. Aby zapobiegać pojawianiu się tej jednostki chorobowej należy przestrzegać zasad higieny otoczenia i ciała.

PSSE w Opocznie w ramach nadzoru epidemiologicznego rejestruje pokąsania przez zwierzęta domowe i dzikie. W 2019 r. (trzy kwartały) zarejestrowano ogółem 91 pokąsań, w tym 24 pokąsania w mieście Opoczno oraz 21 pokąsań w Gminie Opoczno. W przypadkach, gdy właściciel zwierzęcia był nieznan, przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne. Natomiast w przypadkach, gdy właściciel zwierzęcia był znany, przekazywano informacje do Powiatowego Inspektora Weterynarii w Opocznie. W w/w okresie pojedyncze osoby (8 –powiat opoczyński) wykonały szczepienia ochronne p/wściekliźnie, w związku z pokąsaniem. Najczęściej sprawcami pokąsań są psy, czasem koty, zdarzają się również pokąsania przez inne zwierzęta.

Tab. Pokąsania przez ssaki domowe i dzikie- wykonane szczepienia p/wścieklicznie.

Rok	Pokąsania przez ssaki domowe i dzikie			
	Liczba ogólna	Właściciel znany	Właściciel nieznan	Szczepienie p/ wścieklicznie
2015	89	60	29	4
2016	88	44	37	5
2017	98	52	46	20
2018	99	76	23	9
2019	91	63	34	12

Wybrane jednostki chorobowe, które zarejestrowano w PSSE w Opocznie w 2019r. - wykresy

Wybrane jednostki chorobowe, które zarejestrowano w PSSE w Opocznie w 2019r. -tabela

l.p.	Jednostka chorobowa	2019 r. (trzy kwartały)		
		Miasto Opoczno	Gmina Opoczno	Powiat opoczyński
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	0	0	4
2.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	41	27	120
3.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	1	1	6
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne nieokreślone	3	2	9
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	24	10	70
6.	Biegunki ogółem / biegunki u dzieci do lat 2	4 / 1	5 / 1	39 / 8
7.	Bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone	1	0	5
8.	Bakteryjne zakażenia jelitowe określone	0	0	0
9.	Krztusiec	0	1	1
10.	Płonica	2	4	12
11.	Róża	3	1	6
12.	Borelioza z Lyme	3	1	8
13.	Styczność i narażenie na wściekliznę/szczepienia	24/3	21/1	97/12
14.	Ospa wietrzna	11	40	105
15.	Świnka	0	0	0
16.	Różyczka	0	0	0
17.	WZW typu A	0	0	0
18.	WZW typu B	1	0	1
19.	WZW typu C	0	0	1
20.	WZW inne i nie określone	0	0	0
21.	Kiła ogółem	1	0	1
22.	Gruźlica	1	2	6

Celem działań oświatowo - zdrowotnych i promujących zdrowie jest promowanie zachowań prozdrowotnych, kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie, dostarczanie wiedzy niezbędnej dla umacniania i potęgowania własnego zdrowia oraz przekazywanie informacji mających znaczenie w utrzymaniu zdrowia publicznego.

Działania te Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie realizuje poprzez interwencje prozdrowotne o charakterze programowym i nieprogramowym.

Interwencje programowe realizowane są głównie przy udziale przedszkoli i szkół. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przedstawia dyrektorom szkół ofertę uczestnictwa w programie edukacji zdrowotnej. Dyrektorzy wyznaczają osobę odpowiedzialną za jego realizację, czyli szkolnego koordynatora programu. Koordynator otrzymuje instruktaż odnośnie realizacji programu oraz zostaje wyposażony w materiały edukacyjne dla prowadzącego oraz uczniów.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Opocznie realizuje następujące programy edukacji zdrowotnej:

Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę”

Celem programu jest promocja zasad zbilansowanej diety i aktywnego stylu życia oraz kształtowanie odpowiednich nawyków żywieniowych, a także uświadomienie odpowiedzialności za własne zdrowie. Program edukacyjny przeznaczony dla uczniów gimnazjum oraz uczniów V i VI klasy szkoły podstawowej. W ramach tego programu uczniowie mogą uczestniczyć w dwóch konkursach: Konkurs Kulinaryny „Jem smacznie zdrowo i kolorowo” oraz Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia.

Udział szkół z terenu miasta i gminy Opoczno w ogólnopolskim programie „Trzymaj formę ” w roku szkolnym 2018/19

Tytuł programu	Liczba szkół uczestniczących	
	Ogółem w powiecie	Gmina Opoczno
TRZYMAJ FORMĘ	23	8

Czyste Powietrze Wokół Nas- przedszkolny program edukacyjny antytytoniowy dla dzieci w przedszkolach i oddziałach „0”.

Nie Pal Przy Mnie, Proszę- program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I- III szkoły podstawowej.

Znajdź Właściwe Rozwiązanie- program edukacji antytytoniowej dla uczniów szkół gimnazjalnych i uczniów starszych klas szkoły podstawowej.

Zadbaj o Swoje Płuca- program profilaktyki gruźlicy o zasięgu wojewódzkim, włączony do Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce. Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych.

Bieg po zdrowie – program antytytoniowej edukacji zdrowotnej, adresowany wyłącznie do uczniów klas IV szkoły podstawowej.

Udział szkół z terenu miasta i gminy Opoczno w programach edukacji antytytoniowej w roku szkolnym 2018/2019

Tytuł programu	Liczba placówek uczestniczących	
	Powiat Opoczyński	Gmina Opoczno
Zadbaj o swoje płuca	2	1
Czyste powietrze wokół nas	31	16
Nie pal Przy mnie proszę	14	7
Znajdź właściwe rozwiązanie	9	4
Bieg po zdrowie	17	7

Światowy Dzień Bez Tytoniu- corocznie dzień ten obchodzony jest 31 maja. Z tej okazji za pośrednictwem mediów lokalnych staramy się zwrócić uwagę społeczeństwa na problem szerzącej się epidemii palenia. Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Opocznie prowadzi również bezpośrednie działania informacyjno- edukacyjne. Tegoroczne obchody odbywały się przy współpracy szkoły podstawowej w Drzewicy.

Podstępne WZW- program poświęcony zapobieganiu Wirusowemu Zapaleniu Wątroby. W bieżącym roku prowadziliśmy pilotażową edycję tego programu. Adresowany jest do uczniów szkół średnich. Realizowany był w 1 szkole.

Znamie! **Znam je?**- w roku szkolnym 2018/19 w jednej z opoczyńskich szkół średnich prowadzona była pilotażowa edycja tego programu, powieconego profilaktyce nowotworów skóry, w tym czerniaka.

„**ARS- czyli jak dbać o miłość**” – program edukacji zdrowotnej adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Realizowany jest on w formie zajęć warsztatowych przez przeszkolonych nauczycieli. W roku 2018/2019 program realizowały 2 szkoły ponadgimnazjalne, w tym 1 z terenu gminy Opoczno.

Wojewódzka kampania edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP- wybieramy zdrowie”
Adresatami działania są uczniowie szkół gimnazjalnych województwa łódzkiego, ich rodzice, opiekunowie i środowisko szkolne. Celem kampanii jest zmniejszenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupy rówieśnicze, prowadzących do sięgania po różnego rodzaju substancje psychoaktywne. Kampania objęta jest patronatem Wojewody Łódzkiego.

W roku szkolnym 2018/19 udział w Kampanii **Dopalaczom mówimy STOP- wybieramy zdrowie** wzięło 15, w tym 9 z gminy Opoczno.

Konkurs plastyczny z MDK

W bieżącym roku wspólnie z pracownią plastyczną MDK zorganizowano konkurs plastyczny *Medycyna w trosce o nasze zdrowie*. Jego celem było przede wszystkim przedstawienie roli służby zdrowia i osiągnięć medycyny w utrzymaniu, potęgowaniu i przywracaniu naszego zdrowia. Adresatami były dzieci i młodzież szkolna z powiatu opoczyńskiego. Na konkurs napłynęło 190 prac plastycznych z czego 35 zostało nagrodzonych.

Uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród uczestnikom oraz otwarcie pokonkursowej wystawy prac odbyło się w MDK z udziałem zaproszonych gości.

Profilaktyka grypy i zachorowań grypopodobnych

Corocznie w związku z sezonowym wzrostem zachorowań na grypę Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Opocznie podejmuje działania mające na celu zwiększanie świadomości społecznej w zakresie zapobiegania tej choroby. Przygotowano i przekazywano do prasy informacje oraz zamieszczano jest na stronie internetowej Stacji.

Akcja informacyjna dotycząca profilaktyki zachorowań na odrę- w związku ze zwiększającą się liczbą przypadków zachorowań na odrę na terenie Polski, w celu uniknięcia zachorowań na terenie powiatu opoczyńskiego zorganizowano akcję informacyjną rozsyłając informacje o tej chorobie do szkół i placówek służby zdrowia, do prasy i na stronę internetową stacji.

Propagowanie szczepień ochronnych – szczepienia ochronne to jedna z najskuteczniejszych metod zapobiegania chorobom zakaźnym. PSSE w Opocznie zorganizowała obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień. W trakcie jego trwania czynny był punkt informacyjny dotyczący szczepień ochronnych oraz zorganizowano dwie wystawki informacyjne w MDK i na basenie. Ponadto na przełomie czerwca i lipca prezentowana była w witrynach basenu wystawa **200 lat szczepień ochronnych**, wypożyczona z Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Obchody Światowego Dnia Zdrowia w 2019 roku.

Co roku 7 kwietnia obchodzony jest jako Światowy Dzień Zdrowia, który poświęcony jest konkretnym zagadnieniom i problemom zdrowotnym ważnym dla ludzi na całym świecie.

W bieżącym roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest pod hasłem „**Uniwersalne ubezpieczenie zdrowotne**”.

Kluczowe założenia kampanii z okazji Światowego Dnia Zdrowia zostały przesłane do wszystkich urzędów gmin, placówek opieki zdrowotnej aby każdy mógł mieć swój udział w dążeniu do poprawy powszechnej opieki zdrowotnej, a tym samym zdrowia populacji. Szczególną uwagę zwracano na konieczność zapewnienia wszystkim ludziom dostępu do opieki zdrowotnej- od promocji zdrowia po profilaktykę, leczenie, rehabilitację i opiekę paliatywną.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Opocznie, w 2019 r. nadzorowała na terenie Miasta i Gminy Opoczno 38 placówek stałych.

Placówki stałe :

- 5 przedszkoli samorządowych w tym jedno z grupą żłobkową,
- 1 Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Bielowicach,
- 1 Publiczne Stowarzyszeniowe Przedszkole w Dzielnej,
- 5 przedszkoli niepublicznych,
- 4 żłobki/ kluby dziecięce niepubliczne
- 15 szkół podstawowych (Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Opocznie została włączona do Zespołu Szkół Prywatnych w Opocznie)
- 2 zespoły szkół w tym jeden prywatny,
- Warsztaty Szkolne przy Zespole Szkół Prywatnych w Opocznie,
- 2 Bursy szkolne przy Zespole Szkół Prywatnych w Opocznie,
- Szkoła Muzyczna I^o,
- Świetlica środowiskowa „Pinokio” przy PKPS w Opocznie,
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Opocznie.

W placówkach oświatowo wychowawczych znajdujących się pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży i działających na terenie Gminy Opoczno, w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 27 kontroli sanitarnych w tym 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie zaleceń decyzji administracyjnej w Szkole Podstawowej w Modrzewiu .

Podczas bieżących kontroli zwracano uwagę na spełnienie wymogu posiadania certyfikatów na meble szkolne i sprzęt sportowy. We wszystkich placówkach ławki ustawione są tak, aby światło naturalne padało z lewej strony w stosunku do tablicy. Inne ustawienie ławek jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wymaga tego metodyka realizacji programu z określonych przedmiotów. Nadal w kilku placówkach niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej, zajęcia są prowadzone na korytarzach i holach. Zjawisko to głównie występuje w placówkach posiadających tylko boisko czy też teren rekreacyjny.

Podczas bieżących kontroli zwracana była uwaga na wietrzenie sal lekcyjnych, wszystkie budynki placówek oświatowo- wychowawczych na terenie gminy są podłączone do wodociągów. Placówki zapewniają bieżącą zimną i ciepłą wodę, stały dostęp do mydła, papieru toaletowego i możliwość osuszania rąk.

Zwracano uwagę na przestrzeganie zakazu palenia tytoniu jak również właściwego oznakowania placówek o zakazie palenia tytoniu. Kontynuowano nadzór nad piaskownicami w podległych placówkach. W kilku placówkach występuje zagęszczenie w salach lekcyjnych.

Wszystkie szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych. Ponadto w szkołach dokonano oceny rozkładów zajęć lekcyjnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W kontrolowanych placówkach oceniono opiekę profilaktyczną i pomoc przedlekarską uczniów w szkołach. Gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej są w należytym stanie sanitarno-technicznym.

We wszystkich placówkach systematycznie prowadzone są prace remontowe zmierzające do poprawy stanu sanitarno- higienicznego. W jednej placówce zostały wykonane zalecenia decyzji administracyjnej, niemniej jednak w 3 placówkach prowadzone jest postępowanie administracyjne.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
mgr Marianna Rozej
Specjalista w zakresie higieny
Specjalista zdrowia publicznego